

**ANKARA'DA
BİR FİLATELİ KULÜBÜ VE
ERTUĞRUL ŞEVKET'İN
RÖPORTAJI**

TURAN TANYER

1936 yılının Haziran ayında İstanbul'da yayımlanan günlük gazetelerden birinde Ankara'da kurulan yeni bir derneğin haberine yer verilmişti. "Filâtelik kulübü açıldı" başlıklı haberde, *"Ankara'da (Türkiye Filâtelik kulübü) adında bir kulüb kurulmuştur. Bu kulüb posta pulu koleksiyonu yapan meraklıların pul değiştirme işlerini kolaylaştıracak ve Türk pulları için gerekli tedbirleri alarak pullarımızın değerlerini koruyacak ve memleketin güzelliklerini dünyaya tanıtmaya çalışacaktır,"* deniliyordu.¹

Ankaralı pul meraklılarını bir araya getiren kuruluşun merkezi Ulus Meydanı'na yakın bir yerdeydi. O tarihte, Taşhan yıkılmış, yerine Sümerbank binasının temelini atılmış, yapımı sürüyordu. Anafartalar Caddesi'nin başlangıcında, sol tarafta, Sümerbank'ın komşusu Yeni Sinema'nın hemen yanındaki 5 numaralı yapı Ankaralı filatelistlerin buluştukları yer olmuştu. Burası daha önceden bardı. Bir yangın sonucu Türkuvaz Bar sahneden çekilince, iki katlı yapının belki, zaman içinde başka kiracısı da olmuştur; ama 1936 yılına geldiğinde bar müşterilerinin yerini çantalarında, koltuk altlarında pul defterleri taşıyan, Ertuğrul Şevket'in deyişiyle, *"pul iptilâsına tutulanlar"* almışlardı.

Türkiye Filateli Kulübü'ne üye olanlara, derneğe üyelik kartı veriliyordu. Ankara'da bulunanlar ayda bir lira, Ankara dışından üye olanlar ise yılda iki lira aidat ödüyorlardı.

Vakit gazetesinin ortaklarından, aynı zamanda başmuharriri olan Hakkı Tarık Us, kitap ve eski gazete koleksiyonuyla tanınan bir kişiydi. Aynı zamanda pul meraklısıydı ve hatırı sayılır bir koleksiyona sahipti. Yayıncısı olduğu, ilk sayısı 1936'nın Ocak ayında görücüye çıkan *Kitap ve Kitapçılık* dergisinin ilerleyen sayılarında sayfalarını "Pul ve Pulculuk" alanına da taşıracaktı.

1 *Cumhuriyet*, 29 Haziran 1936, s.2.

Türkiye’de ve dünyada piyasaya sürülen yeni pullarla ilgili ayrıntılı bilgilere, yabancı pul sergilerinden haberlere, pul satıcılarının ilanlarına, Estonya’dan İtalya’ya, Macaristan’dan İngiltere’ye, pek çok ülkeden pul mübadelesi yapmak isteyenlerin adreslerine, pulun sınırsız coğrafyasında daha pek çok şeye derginin her sayısında yer verilirdi. Bu nedenledir, Ankara’daki derneğin kuruluşu ve amaçları da bir haber olarak dergide yerini almıştı.

“Türkiye Filâtelik Kulübü, pul koleksiyonu yapanlar arasında, pul değiştirmelerini temin ve teshil etmek, ulusal bir değer olan Türk posta pullarının mukadderatını yabancı spekülasyoncuların ellerine bırakmayarak, memleketin içinde ve dışında değerlerini korumağa ve yükseltmeğe çalışmak, bu uğurda lâzım neşriyatı yapmak üzere pulculuğa dair kitap, mecmua neşretmek, arsiulusal pul değiştirme temaslarında millî şerefi korumak, tarihî eserleri, millî başarıları ve memleket güzelliklerini dünyaya tanıtmak üzere kurulan posta pulları için icabında bu maksatla ilgili makamlar nezdinde temennilerde bulunmak maksadiyle icabında harice karşı rensegneman [Bilgi] vermek, azaların bu dış temaslarda azamî dürüstlük ile hareket eylemelerinde müteakyp bulunmaktır.

Kulüp hiçbir vakit siyasetle iştilal edemiyecek ve kazanç amaçları beslemeyecektir. Bu maksatla teşekkül eden kulübümüzün yaşayabilmesi için memleketteki bütün meraklıları bir araya toplıyabilmektir.”²

Bu satırların üzerinden üç yıl kadar geçtikten sonra, gazeteci ve hikâye yazarı Ertuğrul Şevket Avaroğlu, İstanbul’da, Sedat Simavi’nin yayımladığı çok okunan haftalığındaki yazısında, Ankara’daki “pul iptilâsına tutulanlar”ın arasına karışıp derneği tanıtır.³

Yazarın kalemine, dergi sayfalarında kentin önde gelen fotoğrafçılarından Osman Darcan’ın görüntüleri eşlik eder. Yazar, önce odada toplananlara bakıp “gizli bir teşkilât”ın toplantısına katıldığını düşünür. Sonrasında, derneğe gelip gidenlerin aralarında geçen -dedikodu dolu- konuşmaları nakleder. İstefan Feraceliyan’ın 1880’lerde, İstanbul’da Çakmakçılar Sokağı’ndan açtığı pul dükkânından, Ankara’daki pul meraklılarının dernekleşme öncesi, ünlü

2 “Türkiye filâtelik kulübü haberleri”, *Kitap ve Kitapçılık*, Sayı 15, 1 Eylül 1936, s. 6.

3 Ertuğrul Şevket, “Pulcular Kulübü Ankara”, *Yedigün*, No. 317, 4 Nisan 1939, s. 14-16.

